

Det Boligsociale Fællessekretariat

Årsskrift 2018

Vi skal holde fast i det tværgående blik

Af Anders Rønnebro

Indhold

Sammen styrker vi indsatsen	4
Iværksætterunge	6
Studerende hjælper i byens boligområder	8
Byg Op: Fra idé - til projekt - til indsats	10
10 års udvikling i ledighed og skolefravær	12
Ny ansvars- og kompetencefordeling	14
Det boligsociale Aarhus	16
Evalueringen af projekt Kickstart	18
Syv nøgle-frivillige hædres	20
Ansigter i Det Boligsociale Fællessekretariat	22

Boligpolitisk har der i 2018 været et stort fokus på, hvordan man kan modvirke dannelsen af parallelsamfund og afvikle 'hårde ghettoer' - især igennem fysisk omdannelse af boligområder.

I den diskussion er det dog værd at fremhæve det omfattende boligsociale arbejde, som hver dag foregår i flere af boligområderne i Aarhus. Det arbejde er en helt central del af løsningen på de udfordringer, vi har i byens udsatte boligområder. Derfor skal vi til stadighed synliggøre værdien af det boligsociale arbejde. Det Boligsociale Fællessekretariat har dette fokus og medvirker til, at det boligsociale perspektiv bliver tænkt ind i det bystrategiske arbejde i BL's 5. kreds.

Med den nye 'parallelsamfundslovgivning' kan et boligområde risikere at komme på den såkaldte 'hårde ghettoliste' - noget som indebærer afvikling af en stor del af familieboligerne i området og genhusning af beboere. Derfor er der nu et endnu større behov for et tværgående blik på de boligsociale udfordringer i Aarhus. Herunder at vi løbende følger boligområderne og laver forebyggende indsatser, så vi undgår, at flere områder ender i 'afviklingsfælden'. Det Boligsociale Fællessekretariat spiller en væsentlig rolle i den sammenhæng, ligesom Bestyrelsen for Boligsociale Helhedsplaner er et vigtigt samarbejdsforum for boligorganisationerne og Aarhus Kommune, når de eksisterende og fremtidige indsatser i de almene boligområder skal koordineres.

I Aarhus har vi en lang tradition for et godt og konstruktivt samarbejde mellem boligorganisationerne i BL's 5. kreds og Aarhus Kommune. Vi har tilmed vedtaget en fælles strategi for byens udsatte boligområder. Derfor har vi også stor tiltro til, at vi sammen kan løse de udfordringer, som venter os i 2019 og frem.

Tak for samarbejdet i 2018.

Det Boligsociale Fællessekretariats Styregruppe består af:

Anders Rønnebro (Formand)
Direktør, AAB
Allan Søstrøm
Direktør, Østjysk Bolig
Henrik Autzen
Næstformand, Boligkontoret Aarhus
Jens Møller
Kredskonsulent, BL's 5. kreds
Keld Laursen
Direktør, Brabrand Boligforening
Leif Jensen
Direktør, Boligforeningen Aarhus Omegn

Det Boligsociale Fællessekretariat arbejder for at styrke de boligsociale indsatser i udsatte boligområder i Aarhus.

Bag Det Boligsociale Fællessekretariat står de aarhusianske boligorganisationer og Aarhus Kommune.

Udgiver: Det Boligsociale Fællessekretariat

Udgivelse: Januar 2019

Layout: Gorm Olesen

Forsidefoto: Bergsjöfallet i Göteborg

Resterende foto: Det Boligsociale Fællessekretariat

Årsrapporten kan rekvireres ved henvendelse til:

Det Boligsociale Fællessekretariat

Saralyst Allé 55

8270 Højbjerg

87 34 00 02

kontakt@fs-aarhus.dk

fs-aarhus.dk

Sammen styrker vi indsatsen

Af sekretariatsleder
Thomas Højmark Fegar

I 2017 fejrede Det Boligsociale Fællessekretariat 10-års jubilæum. Igennem de ti år har det boligsociale arbejde udviklet sig meget, og boligorganisationernes behov har ændret sig i takt med en øget professionalisering på området.

I 2017-2018 blev der lavet en større evaluering, der undersøgte, hvad fællessekretariatets rolle og opgaver skal være fremadrettet. Evalueringen peger bl.a. på, at der fortsat er en stor efterspørgsel på fællessekretariatets kompetencer, og at fællessekretariatet yder et væsentligt bidrag til det boligsociale arbejde i Aarhus. Det er vi naturligvis glade for og stolte af, og med udgangspunkt i evalueringen har vi tilpasset vores strategi og ydelser, så vi også fremadrettet bidrager til det langsigtede mål om at skabe socialt vel-fungerende boligområder i Aarhus, hvor beboerne har de samme livsmuligheder som resten af byens beboere.

Det mål kan naturligvis kun indfries igennem et tæt og forpligtende samarbejde mellem boligorganisationerne, Aarhus Kommune og civilsamfundet. Det Boligsociale Fællessekretariat bidrager blandt andet til det samarbejde i kraft af vores tværgående

perspektiv på udviklingen i byens udsatte boligområder. Vi ser det som vores hovedformål at koordinere og udvikle det boligsociale arbejde i Aarhus og derved styrke den samlede indsats i de udsatte boligområder.

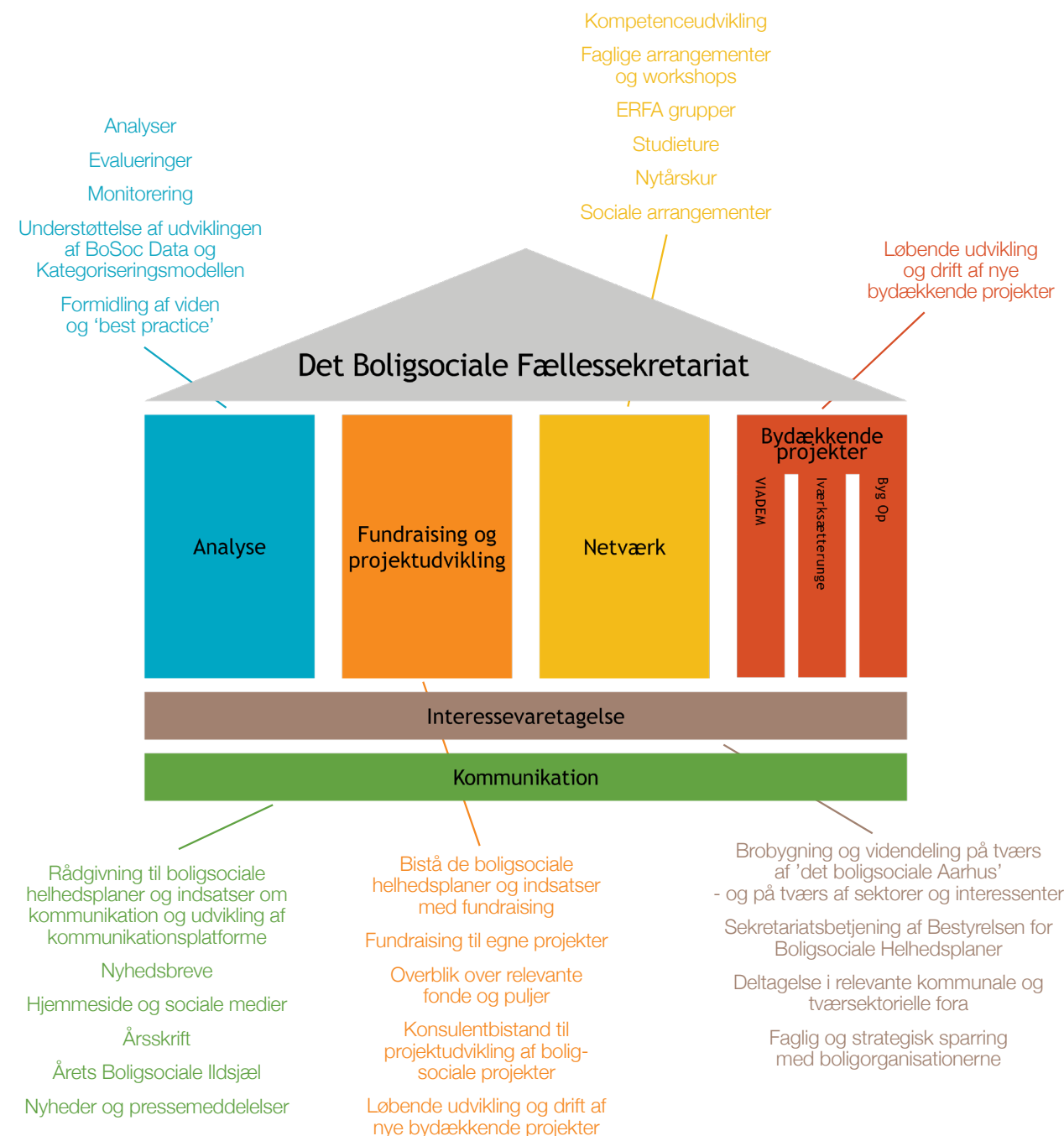
For at løfte den opgave vil vi:

- Være en central samarbejdspartner og et resourcecenter for de boligsociale aktører i Aarhus.
- Have en tæt kobling til de boligsociale indsatser, så vi har 'fingeren på pulsen' i forhold til aktørernes behov og til udviklingen i de udsatte boligområder.
- Bidrage til et tæt og forpligtende samarbejde mellem kommunen og boligorganisationerne om udviklingen i de udsatte boligområder.
- Skabe og drive platforme for erfaringsudveksling, kompetenceudvikling og koordinering mellem de boligsociale aktører i Aarhus.
- Altid have et udviklings- og formidlingsfokus i opgaveløsningen.
- Løbende tage bestik af og prioritere efter de aktuelle udfordringer og behov, som opstår i det boligsociale arbejde i Aarhus.

Vi må imidlertid ikke glemme, at det i høj grad er ude i boligområderne i mødet med beboerne, at den egentlige værdi af det boligsociale arbejde opstår. De mange dedikerede medarbejdere og frivillige i de boligsociale helhedsplaner og fremskudte kommunale indsatser fortjener stor anerkendelse for det arbejde, de udfører hver dag. Igennem deres ildhu, omhu og professionalisme får de beboere, der befinder sig i en udsat livssituation bedre muligheder for at indfri deres drømme og deres potentiale. Hatten af for jer derude!

Vi fra Det Boligsociale Fællessekretariat takker for i år, og vi ser frem til at fortsætte det gode samarbejde i 2019.

Det Boligsociale Fællessekretariats strategiske målsætninger er her afspejlet i vores organisering og vores primære ydelser.

Unge iværksætterspirer tager ansvar for deres lokalområde

Sidste peptalk for eleverne skal fremvise deres ideer til den nye fællesskabsplads.
Fra venstre er det Kata Iványi, Susan Rostgaard og lærer Maja Sandgren.

I Trige skal et grønt areal ved siden af Dagli' Brugsen omdannes til en ny fællesskabsplads for byens borgere. Det er Aarhus Kommune, som har afsat penge til projektet, men det er en gruppe 7. klasses-elever fra Bakkegårdsskolen, som har udviklet ideerne til, hvordan pladsen kan indrettes. Ideerne blev præsenteret af de unge selv på et velbesøgt borgermøde i november.

Af Esben Hansen

På en regnvåd novemberaften i Trige er fælleslokalet i Lokalcen­ter Bjørnshøj fyldt op af nysgerrige borgere. Duften af varm suppe spred­er sig i lokalet, mens eleverne fra Bakkegårdsskolen gør sig klar til aftenens præsentation. Nervositeten er tydelig hos eleverne Kata Iványi og Susan Rostgaard, som har forberedt en planche med illustrationer af deres ideer, som både omhandler en cafe, en skøjtebane og en kaningård. "Så kan man også have dyr, selvom man bor i blokkene", fortæller Kata.

Deres klassekammerater, Mutjaba Fadel Jalil Sarheed og Sofie Usen Jensen, er også i gang med forberedelserne, og en af deres ideer går ud på at lave en udebiograf. "Dét findes nemlig ikke i Trige, og det kunne være rigtig hyggeligt for beboerne at gå i biografen", fortæller Mutjaba.

Iværksætteri som valgfag

De fire elever går alle på et nyt valgfagshold i skolen, der sætter fokus på iværksætteri og entreprenørskab. I dette valgfag er undervisningen rykket helt ud af klasselokalet og ned i et kælderlokal i Trigeparken, som eleverne selv har istandsat og indrettet. Her bliver de undervist i at tænke kreativt, i at samarbejde med hinanden og i at omsætte de gode ideer til konkrete projekter.

Valgfaget er en del af pilotprojektet "Iværksætterunge", som Fonden for Entreprenørskab og Det Boligsociale Fællessekretariat står bag i samarbejde med Aarhus Kommune. Projektets formål er at udvikle de unges iværksætterkompetencer og give dem mulighed for at træde ind i rollen som igangsættere og iværksættere i deres lokalområder.

Valgfaget startede i august 2018. Inden da havde lærere og boligsociale medarbejdere selv været på skolebænken, da de i foråret deltog i en fem dages efteruddannelse, der gav dem kompetencer til at undervise i iværksætteri.

At finde den gode idé

I Trige er det skolelærer Maja Sandgren Birk og boligsocial medarbejder Mette Jørgensen, som har været på kursus og nu er blevet iværksætter-undervisere på Bakkegårdsskolen. Maja og Mette fortæller, at det var en stor udfordring for eleverne i starten, at de selv skulle finde på ideer til deres projekter. Det nikker eleven Sofie genkendende til: "I starten, når lærerne sagde: 'Prøv at finde på en ide', så tænkte jeg: 'Jamen hvordan?', men nu har vi lært det, og kan lave vores egne ideer", fortæller hun.

Underviserne har insisteret på, at i en kreativ proces skal der være plads til alle ideer. Og den tankegang har forplantet sig til eleverne: "En god iværksætter er en, som tør at springe ud i det, og ikke tænker: 'Nej, det kan jo ikke lade sig gøre'", fortæller Sofie. Hendes klassekammerat Mutjaba tilføjer, "En god iværksætter er en, som

både er god til at få ideer og god til at udvikle dem".

I aften skal eleverne fremvise deres ideer til den nye fællesskabsplads for borgerne i Trige. Maja og Mette giver en sidste peptalk, inden de unge får ordet. Kata og Susan lægger for med at præsentere deres projektideer og plancher. Deres engagement og fortælleglæde fortrænger hurtigt nervositeten, og publikum kvitterer med positive kommentarer og klapsalver. Bagefter er det Mutjaba og Sofies tur, og deres præsentation foregår også på overbevisende manér.

Iværksætterkonkurrence

Efter præsentationen giver de lettede elever hinanden knus og kram, mens deres stolte lærere roser dem. Næste gang eleverne får brug for deres præsentationsevner bliver til april, når der på Godsbanen afholdes en bydækkende iværksætterkonkurrence for valgfagseleverne på de seks skoler, som deltager i "Iværksætterunge"-projektet. Her skal eleverne dyste på parametre som samarbejdsevner, præsentationsteknik og markedsføring samt præsentere et projekt, som bidrager positivt til at skabe forandring i det boligområde, hvor de bor.

Iværksætterunge har til formål at styrke innovation, entreprenørskab og iværksætterkultur i udsatte boligområder i Aarhus. Projektet er støttet af Den A.P. Møllerske Støttefond.

Projektet foregår i samarbejde med Søndervangskolen, Rosenvangskolen, Tovshøjsskolen, Ellekærskolen, Tilst Skole og Bakkegårdsskolen samt de boligsociale indsatser i Viby Syd, Præstevangen, Gellerup-Toveshøj, Bispehaven, Langkærparken og Trigeparken.

Studerende hjælper i byens boligområder

I fritidshuset Ellekær lige ved siden af Bispehaven sidder Emilia Hellerup og hjælper to unge piger med deres matematikopgaver. Hun er en af mange frivillige i VIADEM, hvor studerende fra VIA uddannelserne understøtter boligsociale indsatser gennem deres frivillige engagement.

Af Gorm Olesen

Ved et stort bord sidder en gruppe unge begravet i skoleopgaver. Fra den anden side af gangen kommer der pludselig et højt jubelråb, da der bliver lukket et mål ind, og FIFA-kampen dermed er afgjort. Snart vrir det ind med endnu flere børn, der skal have hjælp til lektierne. Midt i larmen og stadig koncentreret er Emilia Hellerup i gang med at hjælpe Patience Mensah, der går i 7. klasse på Ellekærskolen. Emilia Hellerup har været frivillig et halvt år, siden hun første gang hørte om VIADEM på socialrådgiveruddannelsen: "Jeg skal være socialrådgiver og vil gerne beskæftige mig med børn og unge. Så det her er en god mulighed for at øve mig, blive bedre og finde ud af, hvordan jeg bedst interagerer med børn og unge." For Patience Mensah og veninden Enas Issam Noura er det en stor hjælp, at kunne få støtte til lektierne: "Det er guld værd. I stedet for at vi går i stå, kan vi her få hjælp til at komme videre."

VIADEM er et partnerskabsprojekt mellem VIA University College og Det Boligsociale Fællessekretariat, hvor studerende på VIA's uddannelser får mulighed for at lave frivilligt arbejde i byens boligområder. De skal mestendels deltage i allerede etablerede boligsociale aktiviteter i områderne, men kan også være med til at udvikle nye aktiviteter sammen med boligsociale medarbejdere, andre frivillige organisationer og beboere i området. For de studerende er det en mulighed for at dygtiggøre sig yderligere og få noget praksiserfaring, før de skal ud og have deres første job. Men for Emilia Hellerup er det bedste nu noget andet: "Det fedeste er at se de børn, der bliver glade for ens hjælp, og som kommer tilbage for at få hjælp fra mig igen".

Fuld koncentration over matematikopgaverne.

Fra venstre er det Enas Issam Noura, Patience Mensah og Emilia Hellerup.

Byg Op: Fra idé til projekt til indsats

Af Maria Aagaard Jensen

Fra idé

De første spadestik til Byg Op blev taget tilbage i 2012 med en projektansøgning til det daværende *Lokale Beskæftigelsesråd*. Projektet gik dog først for alvor i jorden i starten af 2014 sammen med renoveringen af Rosenhøj i Viby Syd. Følgeskabet over de næste par år med de udførende entreprenører og lokale aktører i området viste, at projektidéen holdt:

Det lod sig gøre at gennemføre vellykkede byggeprocesser samtidig med, at byggesagen gav mulighed for at løfte nogle af områdets beboere ved at give dem job- og uddannelsesmuligheder.

Til projekt

Ved udgangen af 2015 skulle Byg Op finansieres på ny. Det Boligsociale Fællessekretariat valgte at søge fondsmidler hjem for at bidrage til, at flere af de almene boligorganisationer i Aarhus og flere entreprenørfirmaer kunne gøre sig samme positive erfaringer som i Rosenhøj med at anvende sociale partnerskabsaftaler i alment byggeri med støtte fra Byg Op. Det resulterede i en tre-årig bevilling fra VELUX FONDEN og en medfinansiering fra

Beskæftigelsesforvaltningen i Aarhus Kommune svarende til en tredjedel af projektøkonomien.

Det resulterede også i, at Byg Op i dag – tre år senere – har samarbejdet med i alt ni af de almene boligorganisationer i Aarhus om at anvende og omsætte sociale partnerskabsaftaler i konkrete byggesager. Og 87 beboere har siden opstarten i Rosenhøj i 2014 været i et beskæftigelses- eller uddannelses-tilbud via Byg Ops samarbejde med de udførende entreprenørfirmaer.

Til indsats

Nu står Byg Op over for at skulle finansieres igen. Til forskel fra i 2015 er der i dag et stærkere fundament blandt de aarhusianske boligorganisationer til at arbejde med sociale partnerskabsaftaler, da et flertal i samarbejdet med Byg Op har gjort sig egne erfaringer. Derfor er der heller ikke søgt fondsmidler hjem til en version 3.0 af Byg Op. I stedet er de bærende organisationer, de almene boligorganisationer i Aarhus, Beskæftigelsesforvaltningen i Aarhus Kommune og Det Boligsociale Fællessekretariat gået sammen om en driftsmodel. Foreløbig for en ny tre-årig periode.

Konkret betyder det, at Beskæftigelsesforvaltningen fortsætter sit årlige bidrag på kr. 250.000, og boligorganisationerne fremadrettet betaler for Byg Ops indsats i de byggesager, hvor de ønsker et samarbejde om at indskrive sociale partnerskabsaftaler og omsætte aftalerne til konkrete match mellem beboere og entreprenører. Boligorganisationernes bidrag bliver baseret på størrelsen af byggesagens budget.

Økonomien lidt til side så fortsætter Byg Op med samme kerneydelse som hidtil. Byg Ops rolle vil derfor fortsat være at vejlede bygherrer i udformningen af partnerskabsaftaler og at agere netværk for job- og uddannelsessøgende beboere og de udførende entreprenørfirmaer.

Byg Op vil fortsætte med at være tilstede på byggepladserne ud fra den gentagne erfaring, at det kræver kendskab til de enkelte entreprenører at sikre beboerne det netværk, som de ofte mangler. Og det kendskab kommer først og fremmest i kraft af at bruge tid med hinanden.

For at slutte med en byggeanalogi, vil de bærende søjler i Byg Op derfor fortsat være tilstedevær, tydelighed, tid og tillid.

10 års udvikling i ledighed og skolefravær

I et samarbejde mellem boligorganisationerne og Aarhus Kommune følges udviklingen i de almene boligområder i Aarhus på en række parametre. Blandt de væsentligste er børn og unges skolefravær og voksne beboeres tilknytning til arbejdsmarkedet. Her har vi set på de områder, der har boligsociale helhedsplaner, og hvordan de har udviklet sig så langt tilbage, som vi har data på.

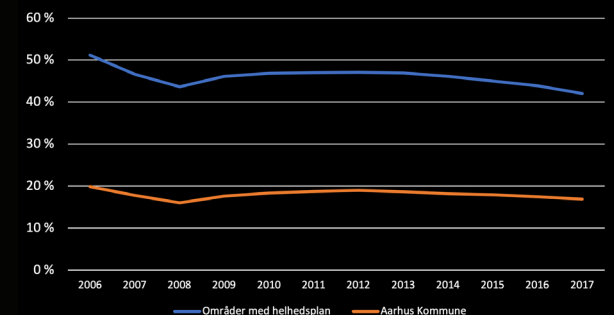
Af Edith Jakobsen Hansen

Udviklingen i andelen af 18-64-årige som er uden for arbejdsmarkedet

Der er lavere ledighed i helhedsplansområderne end nogensinde før, i den tid vi har data på.

Fra 2006 til 2017 er andelen af 18-64-årige som er uden for arbejdsmarkedet i områder med helhedsplaner faldet med 18%, mens andelen i Aarhus Kommune er faldet med 15%.

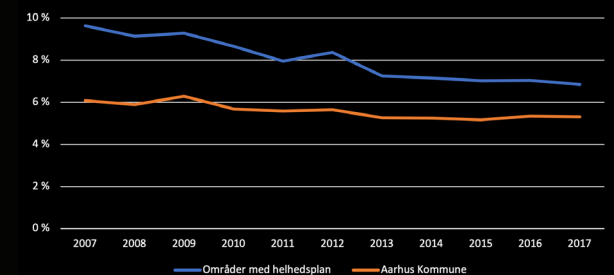
Årsagen vurderes at være en kombination af generel økonomisk fremgang, som betyder faldende ledighed, udlejningsaftaler i de udsatte boligområder, som favoriserer tilflyttere, der enten er i beskæftigelse eller studerende, samt de gode samarbejder mellem boligsociale helhedsplaner og Aarhus Kommune om fremskudte beskæftigelsesindsatser.

Udviklingen i skolefravær

Skolefraværet blandt folkeskolebørn i områder med boligsociale helhedsplaner er lavere end nogensinde før, i den periode vi har data på, og nærmer sig det gennemsnitlige skolefravær i kommunen.

Fra 2007 til 2017 er skolefraværet blandt folkeskolebørn fra boligområder med boligsociale helhedsplaner faldet med 29%. I Aarhus Kommune som helhed er fraværet faldet med 13%.

Kilde: BoSocData, boligorganisationerne i BL's 5. kreds og Aarhus Kommunes fælles monitoreringssystem. 'Antal beboere' er tal fra 2018.

Trigeparken

Antal beboere: 831

18-64-årige udenfor arbejdsmarkedet	2006	2017
	48,3%	40,7%

Skolefravær	2007	2017
	8,1%	6,3%

Herredsvang

Antal beboere: 3.775

18-64-årige udenfor arbejdsmarkedet	2006	2017
	45,6%	35,1%

Skolefravær	2007	2017
	9,7%	6,5%

Frydenlund/ Vandtårnsområdet

Antal beboere: 4.443

18-64-årige udenfor arbejdsmarkedet	2006	2017
	46,6%	36,4%

Skolefravær	2007	2017
	7,4%	6,6%

Langkærparken

Antal beboere: 2.004

18-64-årige udenfor arbejdsmarkedet	2006	2017
	42,7%	40,9%

Skolefravær	2007	2017
	8,6%	7,7%

Gellerup/Toveshøj

Antal beboere: 5.260

18-64-årige udenfor arbejdsmarkedet	2006	2017
	62,5%	52,9%

Skolefravær	2007	2017
	11,3%	8,0%

Bispehaven

Antal beboere: 2.236

18-64-årige udenfor arbejdsmarkedet	2006	2017
	53,2%	47,3%

Skolefravær	2007	2017
	9,7%	6,4%

Aarhus Kommune

Antal borgere: 345.603

18-64-årige udenfor arbejdsmarkedet	2006	2017
	19,8%	16,9%

Skolefravær	2007	2017
	6,1%	5,3%

Viby Syd

Antal beboere: 4.086

18-64-årige udenfor arbejdsmarkedet	2006	2017
	45,9%	38,1%

Skolefravær	2007	2017
	8,6%	5,4%

Ny bestyrelse: Ny ansvars- og kompetencefordeling

Her ved årets start vil vi gerne forsøge at skabe overblik over sammenhængen mellem helhedsplanerne, de lokale styregrupper og den nye bydækkende bestyrelse for de boligsociale helhedsplaner, og hvordan der følges op på de aktiviteter, der foregår i helhedsplanerne. Samt ikke mindst: Hvorfor de to ting hænger sammen.

Af Edlith Jakobsen Hansen

Med Landsbyggefondens 2015-18-pulje er de boligsociale bestyrelser kommet til over hele landet og gjort ansvarlige for gennemførelsen af helhedsplanerne, ligesom de også har fået en betydelig beslutningskompetence i forhold til ændringer i de boligsociale helhedsplaner.

I Aarhus betyder det, at der sidder én bydækkende bestyrelse for alle de syv boligsociale helhedsplaner. Bestyrelsen i Aarhus har 14 medlemmer. Det er som udgangspunkt forvaltningschefer fra alle magistratsafdelinger i Aarhus Kommune, formanden og næstformanden for BL's 5. kreds, fem direktører for boligorganisationer i Aarhus Kommune udvalgt af BL's 5. kreds og to repræsentanter for civilsamfundet. Bestyrelsens opgave og ansvar er at sikre koordinering af den boligsociale indsats og entydig og kompetent ledelse af de boligsociale helhedsplaner i byen.

Det fordrer et tæt samarbejde mellem boligorganisationerne og Aarhus Kommune, både lokalt, omkring den enkelte helhedsplan og centralt i bestyrelsen og andre samarbejdsfora. Ikke mindst fordrer det, at der er en god sammenhæng mellem det lokale og det centrale niveau. Med den nye bestyrelse får de lokale styregrupper derfor en mere formaliseret rolle, fordi de får større beslutningskompetence i forhold til justeringer i helhedsplanerne og får til opgave at sikre, at bestyrelsen holdes ajour med, hvordan det går med implementeringen af helhedsplanerne.

De boligsociale helhedsplaner har haft hver deres styregruppe siden Landsbyggefondens 2006-10-pulje. De består af repræsentanter for de parter, der samarbejder omkring helhedsplanen. Det er typisk repræsentanter fra afdelingsbestyrelserne, boligorganisationen, de medvirkende kommunale forvaltninger og en repræsentant for Det Boligsociale Fællessekretariat.

Sammenhæng mellem lokale styregrupper og bestyrelsen

De første to år har vist os, at den sværeste øvelse i den nye organisering er at få niveauerne til at hænge sammen. Dette oplever andre af landets kommuner også ifølge den nye rapport fra SBI *Strategisk styring og udvikling i de boligsociale indsatser under 2015-2018-midlerne*. Bestyrelsen skal delagtiggøres i erfaringer og viden fra helhedsplanerne, herunder hvordan det går med fremdriften i planerne, uden at den drukner i information. De strategiske beslutninger der træffes i bestyrelsen skal være og opleves som relevante og realiserbare i helhedsplanerne.

I arbejdet med at sikre sammenhæng mellem de syv helhedsplaner, deres styregrupper og Bestyrelsen for Boligsociale Helhedsplaner er der sket flere tiltag. I 2017 godkendte Magistraten i Aarhus Kommune BL's 5. kreds og Aarhus Kommunes fælles strategi for udsatte boligområder, som indsatserne i de udsatte boligområder skal arbejde ind i. Fra lokalt hold følges fremdriften i helhedsplanerne løbende af de lokale styregrupper, og en gang årligt afrapporterer styregrupperne på helhedsplanernes succeskriterier til bestyrelsen. Samtidig kan de medgive deres bemærkninger til fremdriften sammen med eventuelle andre forhold, de ønsker at gøre bestyrelsen opmærksom på. Dette skete for første gang i september 2018.

Det videre arbejde med at styrke sammenhængen fortsætter i 2019. Her kommer bestyrelsen til at se nærmere på temaer i strategien som *uddannelse, beskæftigelse, medborgerskab og flere boliger i den blandede by*. Det bliver også et år, hvor kompetenceudvikling af de lokale styregrupper vil være på Det Boligsociale Fællessekretariats dagsorden. De skal kende deres rolle og ansvar, så de kan løfte opgaven lokalt i de boligsociale helhedsplaner.

Medlemmer af Bestyrelsen for Boligsociale Helhedsplaner

Aarhus Kommune

Christian Mølgaard (Formand)
Juridisk chef, Borgmesterens Afdeling
Bente Lykke Sørensen
Centerchef, Bolig og Projektudvikling, Teknik og Miljø
Lotte Henriksen
Socialchef, Sociale forhold og beskæftigelse
Maibritt Møller
Kontorchef, Sekretariatet, Kultur og Borgerservice
Ole Kiil Jacobsen
Pædagogisk chef, Børn og Unge
Otto Ohrt
Leder, Sundhedsstrategisk Stab, Sundhed og Omsorg
Vibeke Jensen
Beskæftigelseschef, Sociale forhold og beskæftigelse

Boligorganisationerne i Aarhus Kommune

Anders Rønnebro (Næstformand)
Formand for BL's 5. kreds, direktør i AAB
Anette Østerhaab
Næstformand for BL's 5. kreds
Allan Søstrøm
Direktør i Østjysk Bolig
Keld Laursen
Direktør i Brabrand Boligforening
Leif Jensen
Direktør i Boligforeningen Århus Omegn
Morten Homann
Direktør i Boligkontoret Århus
Svend Erik Møller
Direktør i ALBOA

Repræsentanter fra civilsamfundet

Anna Piil Dam
Professor, Aarhus Universitet
Rosita Ahmadian
Projektleder, Enemærke & Petersen

Hvad siger forskningen om sammenhængen mellem lokale styregrupper og bestyrelser?

Statens Byggeforskningsinstitut har kigget på de foreløbige erfaringer med den nye bestyrelseskonstruktion på landsplan. De peger på nogle centrale forudsætninger, for at den nye organisering skal skabe entydig ledelse og styrke implementering og koordinering:

- Samarbejdet mellem praktisk og strategisk niveau skal styrkes, og det er afgørende, at kommunale aktører er repræsenteret på såvel strategisk som praktisk niveau
- Styre-/følgegruppernes organisatoriske rolle skal ekspliciteres
- Det politiske niveau bør indtænkes i den nye struktur
- Når projektlederne for de boligsociale helhedsplaner ikke sidder med ved bestyrelsesmøderne, mindskes muligheden for koordinering.
- Den datadrevne monitorering bør forbedres.

Kilde: *Strategisk styring og udvikling i de boligsociale indsatser under 2015-2018-midlerne*. SBI, 2018.

Det boligsociale Aarhus

Gåtur i Rosenhøj under erfaringsudvekslingsmøde om sociale indsatser i forbindelse med renoveringer. Det Boligsociale Fællessekretariat står for tre forskellige ERFA-grupper for boligsociale medarbejder under overskrifterne: Tryghed og trivsel, Uddannelse og beskæftigelse, Forebyggelse og forældresvar. Derudover arrangeres der Lederforum for boligsociale ledere og koordinatore.

56 boligsociale medarbejdere fra hele Aarhus var i september 2018 på studietur til Göteborg. På turen blev der besøgt kriminalitetsforebyggende indsatser, kulturhuse, aktivitetshuse, boligorganisationer og meget mere.

Af Gorm Olesen

På Det Boligsociale Fællessekretariat bruger vi udtrykket *det boligsociale Aarhus*. For os er det et fagligt fællesskab og en faglig identitet, hvor vi står sammen om at løfte udsatte boligområder i Aarhus. Vores netværksarbejde har til formål at samle *det boligsociale Aarhus* og tilbyde fora, hvor medarbejdere og ledere indenfor det boligsociale felt kan udveksle erfaringer, få sparring, viden og inspiration. Formålet er at styrke de faglige netværk i det boligsociale felt og derigennem styrke kvaliteten af den samlede boligsociale indsats.

Dette gør vi bl.a. ved at facilitere ERFA-møder, hvor erfaringsudveksling og vidensdeling er omdrejningspunktet men også gennem lederfora, kurser og studieture for alle indenfor *det boligsociale Aarhus*.

Her får I lidt billeder på nogle af de aktiviteter, der er sket gennem 2018.

Det faglige program går på studieturen hånd i hånd med det sociale sammenhold og kulturelle indhold. Herover stemning fra busturen og vægmaleri i boligområdet Hammarkullen.

180 medarbejdere, beboerdemokrater og frivillige mødtes til konferencen *Stærke Fællesskaber i udsatte boligområder*. Det var Bestyrelsen for Boligsociale Helhedsplaner, der består af repræsentanter fra Aarhus Kommune og BL's 5. kreds, der indbød til konferencen.

Fremskudt beskæftigelsesindsats bringer langtidsledige og udsatte voksne i arbejde

Af Edith Jakobsen Hansen

Lang ledighed, mange tidligere beskæftigelsesindsatser, sagsbehandlerskift og svindende selvtillid var noget af den bagage, deltagerne i beskæftigelsesprojektet Kickstart havde til fælles. Dette kom frem under interviews, som er en del af projektets evaluering, som Det Boligsociale Fællessekretariat har gennemført i 2018.

For mere information om evalueringen af projekt Kickstart kontakt Edith Jakobsen Hansen på edith@fs-aarhus.dk

Kickstart er en fremskudt boligsocial uddannelses- og beskæftigelsesindsats i boligområdet Elstedhøj nord for Aarhus. Her har projektet til huse i lejligheden NØGLEN, sammen med en række andre boligsociale aktiviteter. Projektet er et samarbejde mellem Boligforeningen Århus Omegn og Aarhus Kommune om særligt målgruppen af borgere og beboere, der er langt fra arbejdsmarkedet. Det udføres af en beskæftigelsesmedarbejder med 11,5 ugentlige timer i projektet.

Evalueringen har undersøgt projektperioden 1. januar 2017 til og med september 2018 og i den periode har Kickstart haft 98 personer igennem - primært beboere i Elstedhøj. Nogle få har fået enkelte vejledninger, mens 82 har haft egentlige forløb i projektet. Kendetegnende for deltagerne har været lang ledighed (6 år i gennemsnit) og for 75 procents vedkommende andre problemer udover ledighed. Af de 98 personer er 30 kommet i ordinær beskæftigelse og 11 i lære, uddannelse eller har fået en elevplads. Sammenlignet med andre indsatser over for samme målgruppe som ofte har meget begrænset effekt, er de resultater ganske imponerende.

Evalueringen peger på især fire forhold, som kendetegner den stærke socialfaglige indsats i Kickstart:

1

Den lokale indsats som ressource

Det er afgørende, at indsatsen er lokalt funderet, og at de boligsociale aktiviteter i NØGLEN er gensidigt understøttende. F.eks. rekrutteres der til Kickstart gennem aktiviteter, og der etableres interne praktikpladser i huset. NØGLEN giver på den måde projektdeltageren mulighed for at blive en del af et socialt støttende netværk, hvor alle uanset egne udfordringer kan være en ressource for andre.

2

Metodefrihed medvirker til tillid i samarbejdet

Indsatsen bygger på frivillig deltagelse, og beskæftigelsesmedarbejderen er ikke kommunalt ansat. I stedet for myndighed bruges tillids- og relationsopbygning til at skabe tillid mellem medarbejder og projektdeltager. Det giver et mere ligeværdigt samarbejde omkring tilrettelæggelse og løbende tilpasning af de individuelle forløb. Samtidig bevares et helhedsorienteret fokus på den enkeltes ønsker, ressourcer og behov. Tilsammen giver det i sidste ende et større ejerskab hos deltageren.

3

Brobygning mellem borger og kommune

Kickstart lykkes med at hjælpe projektdeltagerne til bedre at forstå den kommunale beskæftigelsesindsats og -lovgivning. Det reducerer noget af det, vi i evalueringen kalder systemtræthed hos projektdeltagerne og giver et bedre samarbejde mellem projektdeltageren og dennes sagsbehandler. På den måde er mediatorfunktionen mellem borgerens perspektiv og den kommunale myndighed en fordel for begge parter.

4

Tid, tid, tid og personligt engagement

Slutteligt må man ikke undervurdere, at det tager tid og menneskeligt engagement at opbygge tillidsfulde relationer, som kan bære de krav, der også stilles til projektdeltagerne. Det er afgørende for indsatsens succes, at der er én gennemgående beskæftigelsesmedarbejder, som udover de ugentlige 11,5 timers beskæftigelsesindsats er fuldtidsansat i den boligsociale indsats og personligt investeret i indsatsen.

Syv nogle-frivillige hædres

De syv er øverst fra venstre: Louise, Anja, Anita, Rikke, Lene, Sus og Lone, der desværre ikke kunne være med på billedet.

Syv faste frivillige i NØGLEN vinder prisen som Årets Boligsociale Ildsjæle 2018. De syv bliver hædret for deres store lokale engagement i forbindelse med gennemførelse af aktiviteter i boligområdet Elstedhøj. De har ejerskab og arbejder benhårdt for at skabe et positivt fællesskab i området.

Af Gorm Olesen

Rådmand Kristian Würtz uddelte prisen som Årets Boligsociale Ildsjæl 2018 ved Det Boligsociale Fællessekretariats nytårskur. Han lægger vægt på de syv frivilliges store engagement, og hvordan deres motivation er gennemsyret af en tankegang om altid at træde til, hvor der er brug for det.

Louise Larsen, Anja Veddel, Anita Andie Lange, Rikke Sørensen, Lene Jensen, Sus Jordhøj og Lone Knudsen er de syv faste frivillige. De har en afgørende rolle for aktiviteten i NØGLEN. Uden dem kunne indsatsens aktivitetsniveau ikke hænge sammen. De har stort ejerskab ikke kun for boligområdet Elstedhøj men for hele Lystrup. De er altid klar til at give en ekstra hånd, om det er afvikling af Balladedag for hele Lystrup eller en motionsdag for hele Lystrup og Elsteds dagtilbud.

Men det er særligt deres engagement i hverdagsaktiviteterne, der gør en afgørende forskel. De frivillige står for indkøb og madlavning i forbindelse med fællesspisningsarrangementer. De står bag butikken Byt til Nyt - en butik, hvor penge ikke er det centrale, men et sted hvor alle kan komme og bytte deres ting med nyt. Og de sørger for at fælleshaverne *Kongens Have*, kan være åbne henover sommeren, så alle kan få vandet deres plantekasser.

Dommerpanelets begrundelse

Dommerpanelet lægger vægt på, at de syv faste frivillige i NØGLEN i Elstedhøj er helt afgørende for stedets store aktivitetsniveau. De er engagerede og løfter hverdagens opgaver.

Dommerpanelet er særligt benovet over det løbende engagement på hverdagsbasis. De syv frivillige er med

til at sikre, der altid er et sted at gå hen for områdets beboere. De syv gør en særlig forskel, de skaber det levende mødested, som er centrum for boligområdet. Det er i stor grad deres fortjeneste, at der bliver skabt en kontinuitet omkring stedet, så der også kan være åbent i ferie og lignende.

Dommerpanelet lægger desuden vægt på, at de frivillige når ud til enormt mange i området og har skabt en platform for at favne området. Det er meget imponerende. Det er derudover et rigtig godt eksempel på, hvordan det professionelle og frivillige kan supplere hinanden, så det skaber en merværdi for området.

De syv faste frivillige i NØGLEN tager det lange seje træk, og derfor vinder de prisen som Årets Boligsociale Ildsjæle.

De nominerede

Asha Jama Kheireh

Asha er en tordenskjoldssoldat som ses i væld af lokale indsatser og initiativer. Hun bidrager bl.a. til en række fyraftensmøder, hvor lokale unge kan udvide deres horisont gennem foredrag og mødet med andre unge.

Chadi Ali Kayed

Uanset vejr og vind har Chadi stillet op til forskellige arrangementer og i foreningsregi igennem mange år. Hans hjerte banker særligt for børn og unge, og at de skal have nogle gode forbilleder.

Lotte Pedersen

Lotte giver fællesspisningen i Bydelshuset sjæl og kontinuitet. Hun gør fællesspisningen til en personlig oplevelse, og hver beboer føler sig som en velkommen gæst.

Frivilliggruppen bag Herredsvang Familielejr Forening

Hvert år sikrer frivilliggruppen, at 10-15 socialt eller økonomiske udsatte familier kommer på en uges ferie. Den årlige familielejr skaber nye fællesskaber mellem familierne fra lokalområdet.

Palle Christiansen Bay

Palle er en utrættelig ressource i Bispehaven, når det kommer til at bidrage til fællesskabet. Han er en idérig herre med en sjælden drivkraft som området gang på gang nyder godt af.

Om Prisen

Det Boligsociale Fællessekretariat har uddelt prisen til Årets Boligsociale Ildsjæl siden 2008. Prisen er på 5.000 kr., som er doneret af Arbejdernes Landsbank. Uddelingen af prisen til Årets Boligsociale Ildsjæl sker for at gøre opmærksom på og hylde de mange ildsjæle, der er i byens udsatte boligområder. Den uddeles til en eller flere frivillige, der har gjort en afgørende forskel i deres boligområde gennem året. Det kendetegner alle de nominerede, at de går foran og er til inspiration for alle i boligområdet.

Dommerpanelet

Årligt samler vi et nyt dommerpanel til at træffe beslutningen om, hvem der skal vinde prisen som Årets Boligsociale Ildsjæl.

I år bestod dommerpanelet af:

Hanne Sanderhoff Degn, leder af Frivilligcenter Aarhus

Gordon Vincenti, underviser på VIA University College og koordinator for VIADEM

Faten El-Youssef, Årets Boligsociale Ildsjæl 2017

Thomas Højmark Fegar, sekretariatsleder for Det Boligsociale Fællessekretariat

Ansigtter i Det Boligsociale Fællessekretariat

Thomas Højmark Fegar
Sekretariatsleder

Edith Jakobsen Hansen
Analysekonsulent

Esben Hansen
Udviklingskonsulent

Gorm Olesen
Kommunikations- og
netværkskonsulent

Mathilde Langgaard
Studentervedhjælper

Emilie Lykke
Analysekonsulent
Barselsvikar marts til ultimo 2019

Anette Nitschke
Projektleder Byg Op

Maria Aagaard Bromer Jensen
Projektkoordinator Byg Op

Kontakt os og følg med

87 34 00 02

kontakt@fs-aarhus.dk

Saralyst Allé 55, 8270 Højbjerg

fs-aarhus.dk

fs-aarhus.dk/nyhedsbrev

Det Boligsociale Fællessekretariat

facebook.com/fsaarhus

twitter.com/fsaarhus

